

KONTAKT

Helena Ulfsparre
08-737 20 00
kontakt@familjebostader.com

Remissvar: Krav för tunga lastbilar i upphandling av transporttjänster i Stockholms stad

Bakgrund

Miljöförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige ska anta upphandlingskrav för lastbilar att tillämpas i stadens upphandlingar som innefattar transporter. Förslaget innebär nya upphandlingskrav för tunga fordon enligt följande tre nivåer: Bas, Avancerad, och Spjutspets. Bolagen föreslås att i upphandling som innefattar transporter alltid använda de nya kraven i sina upphandlingar enligt prioriteringsordning Avancerad eller Spjutspets som utgångspunkt. Nivån bas får endast användas när andra alternativ inte är tekniskt eller kommersiellt möjliga.

Sammanfattning

Sammantaget delar Familjebostäder synpunkten att miljökrav på tunga fordon är viktigt och har potential till att bidra till stor miljönytta. Bolaget anser att Basnivån, dvs Euroklass VI krav eller bättre, är genomförbart och realistiskt. Avancerad nivå och spjutspets anser bolaget inte är genomförbart i full skala, utan enbart i testprojekt. Däremot anser bolaget att uppföljning av miljökraven är ett fokusområde som skulle kunna lyftas fram mer i förslaget om krav för tunga lastbilar. Det är först vid uppföljning av miljökraven vi vet hur de efterlevs, och det är vid efterlevnad av miljökraven vi får miljönytta.

Synpunkter

Stockholms Stadshus AB föreslås uppmana samtliga bolag att i upphandling som innefattar transporter använda de nya kraven i sina upphandlingar enligt prioriteringsordning Spjutspets, Avancerad och i sista hand Bas. Stadens nämnder och bolag ska använda kraven i alla upphandlingar där det bedöms vara tillämpligt.

1. **Upphandlingskrav Spjutspets** innebär att tunga fordon (totalvikt över 3,5 ton) ska drivas helt med el eller vara bränslecellsfordon.

Familjebostäders synpunkter:

Tunga elfordon finns endast i några enstaka modeller och exemplar och priset är väldigt högt. Utvecklingen går snabbt. Prestanda och pris kommer att bli bättre

men att kräva transporter med dessa fordon idag är inte realistiskt annat än i pilotprojekt.

Vätgasdrivna fordon finns i praktiken inte än och ej heller någon infrastruktur för vätgas. Spjutspetsalternativet bör därför tas bort som ett generellt krav, och bara användas i pilotprojekt.

2. **Upphandlingskrav Avancerad** innebär att tunga fordon ska uppfylla utsläppskraven motsvarande euroklass VI eller bättre. För sin framdrift ska tunga fordon drivas av annat bränsle än fossilt.

Familjebostäder synpunkter:

Det är ett långtgående krav att endast godkänna 100% fossilfritt drivmedel. Detta går att lösa till 100% om endast enskilda fordon kommer att krävas för uppdraget. Det riskerar dock att inte ge någon klimatvinst alls utan endast en omflyttning av befintliga fordon. Utsläppten flyttar då bara från en plats till en annan. Därför bör detta krav ställas enbart i testprojekt och på enstaka fordon för att pröva tekniken.

3. **Upphandlingskrav Bas** innebär krav på tunga fordon på Euroklass VI eller bättre. Nivån bas får endast användas när andra alternativ inte är tekniskt eller kommersiellt möjliga.

Familjebostäder synpunkter:

Upphandlingskrav Bas, dvs som lägst Euroklass VI för tunga fordon, motsvarar det krav som ställs i Miljözonen 1 som gäller i Stockholm. Kravet motsvarar även krav i överenskommelse mellan Göteborgs, Malmö och Stockholms stad samt Trafikverket "Gemensamma miljökraven för entreprenader 2018" som gäller alla upphandlingar av entreprenader som dessa organisationer gör. Dessa krav innebär att från år 2020 ska tunga fordon uppfylla som lägst Euroklass VI, dvs samma miljökrav som upphandlingskrav Bas.

Bolaget anser att det största miljönyttan långsiktigt uppfylls om miljökraven är dels genomförbara och dels gemensamma för flera stora beställare och kommuner med en plan över tid. Därför anser bolaget att miljökrav på Euroklass VI som lägst, är realistiskt och ett bra miljökrav för tunga fordon. Dessa miljökrav ställs idag i alla bolagets upphandlingar av tunga transporter.

Familjebostäder vill dock poängtera att systematisk uppföljning av efterlevnad av miljökraven är väsentlig för att få veta miljönyttan av kravställningen. Det är viktigt att förstå att det är efterlevanden som ger en miljönytta och inte själva kravställningen i sig.

Som exempel har Familjebostäder har anslutit sig till Trafikkontorets ramavtal på nya konsulttjänster för miljöbesiktning av entreprenader och fordon, och följer

upp miljökraven på fordon genom detta. Familjebostäder har även infört vite för avvikelse mot ställda miljökrav för tunga fordon. Genom kontinuerlig kontroll av tunga fordon kan bolaget konstatera att ställda miljökrav nu generellt sett uppfylls, vilket initialt inte var fallet. Därför anser bolaget att ett tillägg i kravet för tunga lastbilar i upphandling av transporttjänster är motiverat, innebärande att uppföljning ska ske och redovisas centralt.

Jonas Schneider
VD

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Jonas, Schneider	2021-01-10